

ĐỀ ÔN CUỐI HỌC KÌ I - MÔN TIẾNG VIỆT 5 – số 4

A. Đọc – Hiểu (8 điểm): *Đọc thầm văn bản sau và làm bài tập:*

CHIM VÀNH KHUYÊN VÀ CÂY BẰNG LĂNG

Đàn chim vành khuyên bay trong mưa bụi. Rồi đàn chim vụt đậu xuống hàng cây bằng lăng non. Những con chim mỗi cánh xuống nghỉ chân à? Tiếng chim lích chích trên cành. Không, không, chúng em đi làm, năm sớm chúng em đi làm đây, không phải nghỉ chân đâu.

À, thế ra những con vành khuyên kia đến cây bằng lăng cũng có công việc. Con chim vành khuyên, chân đậu nhẹ chẳng rụng một giọt nước mưa đã bám thành hàng dưới cành. Vành khuyên nghiêng mắt, ngược mỏ, cắm cúi, hí hoáy. Cái mỏ như xát mặt vỏ cây. Đôi mắt khuyên vòng trắng long lanh. Đôi chân thoăn thoắt. Vành khuyên lách mỏ vào tìm bắt sâu trong từng khe vỏ rách lợp tướp.

Những con chim riu rít chuyền lên chuyền xuống. Mỗi lần móc được con sâu lại há mỏ lên rồi nhún chân hót. Như báo tin bắt được rồi... bắt được rồi... Như hỏi cây: Đờ đau chưa? Khỏi đau chưa? Có gì đâu, chúng em giúp cho cây khỏi ghẻ rồi chóng lớn, chóng có bóng lá, che cho chúng em bay xa có chỗ nghỉ chân, tránh nắng. Ta giúp đỡ nhau đấy thôi. Hạt nước trên cành bằng lăng rơi lã chã. Cây bằng lăng khóc vì cảm động.

Đàn vành khuyên đương tìm sâu ở cành, ở lộc cây, ở những chiếc lá còn lại. Rõ ràng nghe được tiếng chim. Vành khuyên trò chuyện, vành khuyên reo mừng, vành khuyên thủ thỉ. Vành khuyên hát cho cây bằng lăng nghe.

Lúc sau, đàn vành khuyên bay lên. Như bác sĩ khám bệnh, cho thuốc tiêm, thuốc uống rồi. Chỉ trông thấy làn mưa bụi phơi phới. Nhưng vẫn nghe tiếng vành khuyên riu rít:

- Chúng em đi nhé! Chúng em đi nhé! Các bạn bằng lăng chóng tươi lên, xanh tươi lên!...

(Theo TÔ HOÀI)

Hoàn thành các câu hỏi và bài tập sau:

Câu 1: *Bài văn gồm những nhân vật nào?*

Câu 2: *Nối ý ở cột A với cột B để tạo thành câu thích hợp*

Đàn chim vành khuyên

khóc vì cảm động.

Đôi mắt khuyên

bay trong mưa bụi.

Cây bằng lăng

vòng trắng long lanh.

Tiếng chim

lích chích trên cành.

Câu 3: *Chi tiết cây bằng lăng “khóc” giúp em hiểu được điều gì?*

A. Bằng lăng đau đớn vì bị những con sâu đục khoét trên thân cây.

- B. Bằng lăng vui mừng vì được đàn chim chia sẻ.
- C. Bằng lăng cảm động trước sự quan tâm, giúp đỡ của đàn chim.
- D. Bằng lăng đau vì vành khuyên lách mỏ vào tim bắt sâu.

Câu 4: Dòng nào dưới đây nêu đúng và đủ ý nghĩa sâu sắc của bài văn?

- A. Giúp người khác là đem lại niềm vui và hạnh phúc cho cây cối.
- B. Giúp người khác là đem lại niềm vui cho họ và cho mình.
- C. Giúp người khác là đem lại niềm vui cho bản thân mình.
- D. Giúp người khác là đem lại niềm vui cho người được giúp đỡ.

Câu 5: Từ nào dưới đây đồng nghĩa với từ “cảm động”?

- A. cảm tình B. cảm xúc C. rung động D. xúc động

Câu 6: Trong các câu sau, câu nào có từ “mắt” được dùng theo nghĩa gốc ?

- A. Mấy quả na trong vườn đã mở mắt.
- B. Vành khuyên nghiêng mắt, ngược mỏ, cắm cúi, hí hoáy.
- C. Anh Nam bị ngã sưng mắt cá chân.
- D. Nhìn hình ảnh trên vệ tinh, mắt bão thật rõ nét.

Câu 7: Tìm điệp từ, điệp ngữ có trong đoạn 2 của bài văn.

.....
Câu 8: Dùng đại từ thích hợp thay thế cho “vành khuyên” ở 2 câu sau để tránh lặp từ ngữ.

Đôi mắt vành khuyên vòng trắng long lanh. Vành khuyên lách mỏ vào tìm bắt sâu trong từng khe vỏ rách lược tướp.

Câu 9: Thay thế từ dùng sai (in nghiêng) bằng từ đồng nghĩa thích hợp rồi viết lại hai câu văn sau:

“Quê em có dòng sông *lượn lờ* chảy qua. Những ngày hè oi ả, em thỏa sức bơi lội tung tăng trong dòng nước *mát ngọt*.”

.....

Câu 10: Hãy viết 1-2 câu giới thiệu về loài chim vành khuyên, trong đó có sử dụng kết từ.

.....

Câu 11: Từ việc tốt của chim vành khuyên, em thấy mình có thể làm được những gì để bảo vệ môi trường quanh ta?

.....

B. Kiểm tra viết: (10 điểm)

Đề bài : *Viết đoạn văn thể hiện tình cảm, cảm xúc về một câu chuyện em đã đọc, đã nghe.*